

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสมรรถภาพครูของนิสิตที่ผ่านการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของนิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และเปรียบเทียบสมรรถภาพครูของนิสิตทั้งกล่าวที่มีภูมิลำเนาและสาขาคำขวัญ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถภาพครูของนิสิตทั้งกล่าว เช่นกันกับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของนิสิต โดยศึกษากับนิสิตที่ผ่านการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 321 คน อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 125 คน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่นิเทศการสอนนิสิตทั้งกล่าวจำนวน 322 คน ผู้วิจัยได้จัดข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพครูของนิสิตบางส่วน จากแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการสอน และแบบประเมินพฤติกรรมทั่วไปของหน่วยปฏิบัติการวิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจสมรรถภาพครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 6 ระดับ ที่มีจำนวนข้อกระทงทั้งหมด 56 ข้อ ประกอบด้วยข้อกระทงด้านบุคลิกภาพด้านคุณธรรมของครู 7 ข้อ สมรรถภาพค่านางานสอน 21 ข้อ สมรรถภาพค่านางานกิจกรรมนักเรียน 7 ข้อ สมรรถภาพค่านางานพัฒนา 14 ข้อ และสมรรถภาพค่านางานอื่น ๆ 7 ข้อ ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจสมรรถภาพครู ตามการรับรู้ของนิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน เท่ากับ .91 .96 และ .86 ตามลำดับ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าตัวกลางเลขคณิต ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนสมรรถภาพครูของนิสิต

ตามการรับรู้ของนิสิต อาจารย์นิเทศน์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศน์ฝ่ายโรงเรียน
วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีการทางสถิติ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างตัวกลางเลขคณิตของคะแนนสมรรถภาพครูของนิสิตตามการรับรู้ของนิสิต
อาจารย์นิเทศน์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศน์ฝ่ายโรงเรียนที่มีภูมิลำเนาต่าง
และสาขาคงกัน โดยใช้สถิติ t ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และ
อัตราส่วน F ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 รวมทั้งเปรียบเทียบความ
แตกต่างระหว่างตัวกลางเลขคณิตของคะแนนสมรรถภาพครู ทั้งกล่าวเป็นรายคู่
โดยวิธีเชฟเฟ่ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และคำนวณความสัมพันธ์สหสัมพันธ์
แบบเพียร์สันระหว่างตัวกลางเลขคณิตของคะแนนสมรรถภาพครูของนิสิตตามการ
รับรู้ของนิสิต อาจารย์นิเทศน์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศน์ฝ่ายโรงเรียนกับขอ
สัมพันธ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แล้วทดสอบนัยสำคัญของสัมพันธ์
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยใช้สถิติ t ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ข้อค้นพบ

1. สมรรถภาพครูของนิสิต ตามการรับรู้ของนิสิต อาจารย์นิเทศน์
ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศน์ฝ่ายโรงเรียน มีดังนี้

1.1 นิสิตรับรู้สมรรถภาพครูโดยส่วนรวมของตนเองอย่าง
สอดคล้องกันว่าอยู่ในระดับปานกลางและรับรู้สมรรถภาพครูในแต่ละด้านของ
ตนเองอย่างสอดคล้องกันว่าอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น บุคลิกภาพด้าน
คุณธรรมของครูของตนเองที่นิสิตรับรู้ว่าอยู่ในระดับมาก

1.2 อาจารย์นิเทศน์ฝ่ายคณะรับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตทั้งโดยส่วนรวม
และในแต่ละด้านอย่างไม่สอดคล้องกัน ซึ่งอาจารย์นิเทศน์ฝ่ายคณะรับรู้สมรรถภาพครู
ของนิสิตทั้งโดยส่วนรวมและในแต่ละด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นสมรรถภาพ
ด้านงานกิจกรรมนักเรียนเท่านั้นที่อาจารย์นิเทศน์ฝ่ายคณะรับรู้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาโดย
ส่วนรวมของนิสิตอย่างสอดคล้องกันว่าอยู่ในระดับมาก และมัธยมศึกษา
ครูในแต่ละคานของนิสิตอย่างสอดคล้องกันว่าอยู่ในระดับมาก ยกเว้น สมรรถภาพ
คานงานกิจกรรมนักเรียนของนิสิตเท่านั้นที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่
ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้สมรรถภาพครูระหว่างนิสิตหญิงและ
นิสิตชาย ตามการรับรู้ของนิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
โรงเรียน มีดังนี้

2.1 นิสิตชายและนิสิตหญิงรับรู้สมรรถภาพครูโดยส่วนรวมของ
ตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ อยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาสมรรถภาพครูย่อยเป็นรายคานพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง รับรู้
สมรรถภาพครูในแต่ละคานของตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
และส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะรับรู้สมรรถภาพครูโดยส่วนรวม
ของนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คืออยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาสมรรถภาพครูย่อยเป็นรายคาน พบว่า อาจารย์นิเทศก์
ฝ่ายคณะรับรู้สมรรถภาพครูในแต่ละคานของนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นสมรรถภาพคาน
งานกิจกรรมนักเรียน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวม
ของนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ อยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาสมรรถภาพครูย่อยเป็นรายคาน พบว่า อาจารย์นิเทศก์
ฝ่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวมรับรู้สมรรถภาพครูในแต่ละคานของนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้น สมรรถภาพคาน
งานกิจกรรมนักเรียน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้สมรรถภาพครูระหว่างนิสิตสาขา
การศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะตามการรับรู้
ของนิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีดังนี้

3.1 นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
และการสอนวิชาเฉพาะรับรู้สมรรถภาพครู โดยส่วนรวมของตนเอง แยกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อพิจารณา
สมรรถภาพครูย่อยเป็นรายด้านพบว่า นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา
มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะรับรู้ว่าคุณมีคุณลักษณะธรรมของครูและ
สมรรถภาพคํานงงานพัฒนาไม่แตกต่างกัน คือคางรับรู้สมรรถภาพครูทั้งถาวของ
ตนเองอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
และการสอนวิชาเฉพาะรับรู้ว่าคุณมีสมรรถภาพคํานงงานสอน สมรรถภาพคํานงงาน
กิจกรรมนักเรียน และสมรรถภาพคํานงงานอื่น ๆ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
.05 สำหรับสมรรถภาพคํานงงานสอนนั้น พบว่า นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัยและ
ประถมศึกษาคางรับรู้ว่าคุณมีสมรรถภาพคํานงงานสอนมากกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนสมรรถภาพคํานงงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า
นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัยรับรู้ว่าคุณมีสมรรถภาพคํานงงานกิจกรรมนักเรียนมากกว่า
นิสิตสาขามัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนสมรรถภาพคํานงงานอื่น ๆ
นั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

3.2 อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะรับรู้ว่าคุณสมรรถภาพครูโดยส่วนรวม
ของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชา
เฉพาะ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาสมรรถภาพ
ครูย่อยเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะรับรู้ว่าคุณสมรรถภาพคํานงงาน
สอน สมรรถภาพคํานงงานกิจกรรมนักเรียน สมรรถภาพคํานงงานพัฒนา และสมรรถภาพ
คํานงงานอื่น ๆ ของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ

การสอนวิชาเฉพาะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สำหรับบุคลิกภาพ
 ด้านคุณธรรมของครูนั้นอาจารย์นิเทศฝ่ายคณะบริหารงานนิเทศสาขาวิชาการศึกษา
 ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ แตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

3.3 อาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียนบริหารงานนิเทศสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
 ส่วนรวมของนิเทศสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ
 การสอนวิชาเฉพาะ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา
 สมรรถภาพครูย่อยเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียนบริหารงาน
 บุคลิกภาพด้านคุณธรรมของครู สมรรถภาพด้านงานกิจกรรมนักเรียน สมรรถภาพ
 ด้านงานพัฒนา และสมรรถภาพด้านงานอื่น ๆ ของนิเทศสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
 ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่
 ระดับ .05 สำหรับสมรรถภาพด้านงานสอนนั้นอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียนบริหาร
 งานนิเทศสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและสอนวิชาเฉพาะ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

4. ความสัมพันธ์ของคะแนนสมรรถภาพครูของนิเทศตามการบริหารงานของนิเทศ
 อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน กับผลสัมฤทธิ์ใน
 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีดังนี้

4.1 คะแนนการบริหารงานสมรรถภาพครูทั้งโดยรวมและในทุกด้านของ
 นิเทศรวมทุกสาขา นิเทศสาขাপฐมวัย นิเทศสาขามัธยมศึกษา และนิเทศสาขาการ
 สอนวิชาเฉพาะ ไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญ
 ที่ระดับ .05 สำหรับคะแนนการบริหารงานสมรรถภาพครูของนิเทศสาขาการศึกษาปฐมวัย
 กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพ
 ครูโดยรวมกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ระหว่างสมรรถภาพ
 ด้านงานพัฒนายกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และระหว่างสมรรถภาพ

คํานงานอื่น ๆ กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการรับรู้ของอาจารย์นิเทศน์ฝ่ายคณะเกี่ยวกับสมรรถภาพครูทั้งโดยส่วนรวมและในทุกด้านของนิสิตกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้น สำหรับนิสิตรวมทุกสาขา พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ บุคลิกภาพคํานคุณธรรมของครู สมรรถภาพคํานงานสอน และสมรรถภาพคํานงานกิจกรรมนักเรียน นิสิตสาขาวิชาการศึกษารวมด้วย พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือบุคลิกภาพคํานคุณธรรมของครู สมรรถภาพคํานงานสอน และสมรรถภาพคํานงานพัฒนา นิสิตสาขา ประถมศึกษา พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือบุคลิกภาพคํานคุณธรรมของครู สมรรถภาพคํานงานสอน สมรรถภาพคํานงานกิจกรรมนักเรียน สมรรถภาพคํานงานพัฒนา สมรรถภาพคํานงานอื่น ๆ และสมรรถภาพครูโดยส่วนรวม นิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือบุคลิกภาพคํานคุณธรรมของครู สมรรถภาพคํานงานสอน สมรรถภาพคํานงานกิจกรรมนักเรียน และสมรรถภาพครูโดยส่วนรวม ส่วนนิสิตสาขา มัธยมศึกษา ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการรับรู้ของอาจารย์นิเทศน์ฝ่ายโรงเรียนเกี่ยวกับสมรรถภาพครูทั้งโดยส่วนรวมและในทุกด้านของนิสิตกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ไม่พบความสัมพันธ์ในนิสิตรวมทุกสาขา นิสิตสาขาวิชาการศึกษารวมด้วย และนิสิตสาขา ประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญระดับ .05 สำหรับนิสิตสาขามัธยมศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพคํานคุณธรรมของครูกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ พบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพคํานคุณธรรมของครูกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และระหว่างสมรรถภาพคํานงานสอนกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนต่างก็รับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก นอกจากสมรรถภาพด้านงานกิจกรรมนักเรียน ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนต่างก็รับรู้ว่ามีอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนิสิตรับรู้สมรรถภาพครูของตนเองส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น บุคลิกภาพด้านคุณธรรมของครูที่นิสิตรับรู้ว่ามีอยู่ในระดับมาก

จากการรับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตโดยตัวนิสิตเอง โดยอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทั้งสองมา แสดงว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนคณะก่อนข้างจะรับรู้ว่ามีนิสิตประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากกว่าตัวนิสิตรับรู้ การที่อาจารย์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนรับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตอยู่ในระดับมากนั้น อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตสามารถนำความรู้ที่ได้อบรมไปปฏิบัติจริงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อุษา วัชรินทร์ เสวี 2523 : 73-78) อันแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ เป็นความสำเร็จของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วย (คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527) หรืออาจเนื่องมาจากการที่ทั้งอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนต่างก็รับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตสูงเกินกว่าความเป็นจริง เพราะอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนขาดการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนิสิตขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เนื่องจากอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนรับรู้ข้อมูลไม่ตรงกับที่นิสิตประสบจริง หรืออาจ เนื่องจากการมีความเข้าใจไม่เพียงพอเกี่ยวกับนโยบายในการนิเทศและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ

และอาจารย์พิเศษฝ่ายโรงเรียน ทำให้การนิเทศไม่ไต่ตอมเท่าที่ควร อาจารย์พิเศษ
ฝ่ายโรงเรียนนั้นอาจมีความสัมพันธ์อันดีกับนิสิตโดยเจตนาในช่วงของการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู ทำให้อาจารย์พิเศษฝ่ายโรงเรียนมองภาพของนิสิตไปใน
ทางค่อนข้างบวก อันอาจมีผลทำให้เกิดความอึดเอียงในการรับรู้สมรรถภาพครูของ
นิสิตไปในทางที่ดีเกินความเป็นจริง สำหรับอาจารย์พิเศษฝ่ายคณะนั้นอาจเนื่องจาก
การนิเทศนิสิตน้อยไปทำให้อาจารย์พิเศษฝ่ายคณะไม่รู้จักนิสิตก็พอ อีกอย่างหนึ่งการ
ที่อาจารย์พิเศษฝ่ายคณะได้แจ้งให้นิสิตทราบล่วงหน้าก่อนจะมีการนิเทศนิสิต ทำให้
นิสิตมีการเตรียมตัวเพื่อให้อาจารย์พิเศษได้พบเห็นในสภาพที่ดีกว่าปกติ อาจารย์
พิเศษฝ่ายคณะจึงรับรู้สมรรถภาพของนิสิตสูงกว่าความเป็นจริง

นิสิตเองได้ทบทวนสมรรถภาพครูในการให้ข้อมูลสำหรับการวิจัย
ครั้งนี้ในช่วงที่นิสิตซึ่งผ่านการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมา ใหม่ ๆ อาจมีผลกระทบ
จากความลำบากใจของนิสิตที่อาจได้รับจากการที่นิสิตต้องปรับตัวเองอย่างกระตั้นหัน
จากบทบาทของนิสิตไปเป็นนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ค่อนข้างปฏิบัติ เช่นเดียวกับครู
ซึ่งมีภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบและที่ค่อนข้างปฏิบัติงานจำนวนมาก ตลอดจนต้องปรับ
ตัวเองเข้ากับสภาพสังคมในโรงเรียนในฐานะของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ทั้ง ๆ ที่นิสิตขาดการทำ ความคุ้นเคยเท่าที่ควรกับสังคมในโรงเรียน ระบบการ
เรียนการสอน และการบริหารชั้นเรียน ฯลฯ ตลอดจนขาดการทดลองนำเอา
วิชาการที่เรียนไปสอนจริงและขาดการปฏิบัติงานครูในสถานต่าง ๆ มาก่อน นิสิต
จึงอาจมองภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปในทางค่อนข้างลบ อันเป็นผล
ทำให้นิสิตรับรู้สมรรถภาพครูของตนเองค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้อาจเนื่องจาก
ระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพียง 3 เดือน โดยประมาณ นับว่า
น้อยไป ทำให้นิสิตขาดโอกาสในการปฏิบัติงานครูที่ต่าง ๆ อีกประการหนึ่ง
ทางสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอาจไม่เปิดโอกาสให้นิสิตในปฏิบัติงานครู
ที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ยังอาจเนื่องมาจากการที่นิสิตรู้สึกว่าตนมี

ความรู้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูน้อย การได้รับการนิเทศน้อย หรืออาจ
เนื่องมาจากการขาดความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อใช้ในการสอน
และมีอีกบางส่วนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ได้เต็มที่ เนื่องจากนิสิตกังวลว่าตัวเองมีภาระในการกลับมาเรียนบางวิชาใน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้มีทัศนคติความมั่นใจในการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู และไม่สามารถปฏิบัติงานครูได้ก็ตามที่นิสิตคาดหวัง

การที่นิสิตรับรู้คุณลักษณะค่านิยมธรรมของครูของตนเองอยู่ในระดับมาก
นั้น อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตสำคัญคิดว่าตนมีคุณลักษณะค่านิยมธรรมของครูสูง
หรืออาจเนื่องมาจากการที่นิสิตรับรู้คุณลักษณะค่านิยมธรรมของครูของตนเองสูง
จากการเปรียบเทียบกับคุณลักษณะค่านิยมธรรมของครูของอาจารย์ในเขตพื้นที่
นิเทศในช่วงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

นิสิตและอาจารย์ในเขตพื้นที่โรงเรียนต่างก็รับรู้สมรรถภาพครูของ
นิสิตอย่างสอดคล้องกัน ขณะที่อาจารย์ในเขตพื้นที่คณะรับรู้สมรรถภาพครูของนิสิต
อย่างไม่สอดคล้องกัน อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตมีโอกาสได้เรียนรู้และรับรู้
สมรรถภาพครูในระยะเวลาดังกล่าวที่ไม่แตกต่างกัน และต่างก็ได้รับความอ้าใจใน
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเช่นเดียวกันดังกล่าวนั้น อาจารย์ในเขตพื้นที่
ฝ่ายโรงเรียนนั้นอาจเนื่องจากการได้อยู่ใกล้ชิดกับนิสิตในช่วงเวลาของการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูนานพอ ๆ กัน โอกาสในการศึกษาและรับรู้สิ่งต่าง ๆ
เกี่ยวกับนิสิตโดยเฉพาะสมรรถภาพครูมีใกล้เคียงกัน ส่วนอาจารย์ในเขตพื้นที่
คณะนั้นอาจเนื่องจากการให้ความใกล้ชิดกับนิสิตในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูต่างกัน การรับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตจึงต่างกัน

2. จากผลการวิจัยนี้คือ นิสิตชายและนิสิตหญิงต่างก็รับรู้สมรรถภาพ
 ครูของตนเองในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ
 และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนรับรู้วามสมรรถภาพครูของนิสิตชายและนิสิตหญิง
 อยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนิสิตเองอาจรับรู้สมรรถภาพครูของตนเอง
 ค่อนข้างต่ำ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
 อาจรับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตค่อนข้างสูง ค้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1

นิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน
 ต่างก็รับรู้วามินิสิตชายและนิสิตหญิงมีสมรรถภาพครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ที่ระดับ .05 แสดงว่า นิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
 โรงเรียนรับรู้วามสมรรถภาพครูของนิสิตไม่ขึ้นกับเพศ ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับ
 งานวิจัยคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของ มัชฌมา ปิยะมาคา
 (2511 : 99) ที่พบว่าครูหญิงมีเมตตาและอุปการะสูงกว่าครูชาย และงาน
 วิจัยคุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักศึกษาประกาศนียบัตร-
 วิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 2 ของ ละเอียต บุญเกิด (2513 : 77) ที่พบว่า
 นักศึกษาหญิงมีสมรรถภาพด้านการสอนมากกว่านักศึกษาชาย และนักศึกษาชาย
 มีคุณลักษณะในด้านการส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนสูงกว่านักศึกษาหญิง และ
 งานวิจัยของมัชฌมา ปิยะมาคา (2511 : 99) ดังกล่าวมา พบว่า ครูชาย
 มีการให้คำแนะนำปรึกษาและสัมพันธ์ภาพกับนักเรียนสูงกว่าครูหญิง ทั้งนี้
 อาจเนื่องมาจากความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในงานวิจัยทั้งสอง
 กล่าวคือ มัชฌมา ปิยะมาคา (2511) ได้ศึกษากับบุคคลที่เป็นครู ซึ่งเป็น
 ผู้ที่มีสมรรถภาพครูอีกส่วนหนึ่งซึ่งมากกว่านิสิตที่ศึกษาในงานวิจัยนี้คือ สมรรถภาพ
 ครูที่ได้รับจากการประสบการณ์ในการประกอบอาชีพครูมาระยะหนึ่งแล้ว สำหรับ
 ละเอียต บุญเกิด (2513) นั้น ศึกษาตักับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้น
 สูงปีที่ 2 ซึ่งเป็นนักศึกษาครูที่เคยผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรมาแล้ว
 เมื่อนักศึกษาเหล่านี้ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น และมี

นักศึกษาบางส่วนที่เป็นครูแล้ว นักศึกษาเหล่านี้จึงมีสมรรถภาพครูส่วนหนึ่งมากกว่านิสิตที่ศึกษาในงานวิจัยนี้คือ สมรรถภาพครูส่วนที่นักศึกษากังกล่าวนี้ได้พัฒนามาจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในครั้งแรก หรือเป็นสมรรถภาพครูที่นักศึกษบางส่วนพัฒนามาจากการประกอบอาชีพครูด้วย

3. นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย และประถมศึกษารับรู้ว่าสมรรถภาพครูของตนเองอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่นิสิตสาขามัธยมศึกษาและการสอนวิชาเฉพาะรับรู้ว่าสมรรถภาพครูของตนเองอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ แสดงว่านิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย และประถมศึกษารับรู้ว่าตนเองประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากกรณีที่นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย และประถมศึกษาได้ศึกษาวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปมากกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา จำนวน 5 หน่วยกิต และได้ศึกษาวิชาในหมวดวิชาครูมากกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ จำนวน 10 และ 5 หน่วยกิตตามลำดับ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์ 2525 : 31) ทำให้นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย และประถมศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้และฝึกฝนงานครูได้มากกว่าทำให้ นิสิตใน 2 สาขานี้ สามารถปฏิบัติงานครูได้ดีกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ

นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย และประถมศึกษาต่างรับรู้ว่าตนเองมีสมรรถภาพค่านางานสอนมากกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา แสดงว่านิสิตใน 2 สาขา นี้รับรู้ว่าตนเองประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ค่านางานสอนมากกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากกรณีที่นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษาได้ศึกษาวิชาในหมวดวิชาครู และหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปมากกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา จำนวน 10 และ 5 หน่วยกิต ตามลำดับ จึงทำให้นิสิตใน 2 สาขานี้มีสมรรถภาพค่านางานสอน

มากกว่า แม้ว่านิสิตสาขา มัธยมศึกษา ได้ศึกษาวิชาในหมวดวิชาเอกมากกว่า นิสิตในสาขา ภาวศึกษาศาสตร์ และประถมศึกษาถึง 15 หน่วยกิตก็ตาม (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์ 2525 : 31)

นิสิตสาขาการศึกษาศาสตร์มัธยมศึกษา รับรู้ว่าคุณเองมีสมรรถภาพค้ำงาน กิจกรรมนักเรียนมากกว่านิสิตสาขา มัธยมศึกษา แสดงว่านิสิตสาขาการศึกษาศาสตร์มัธยมศึกษา รับรู้ว่าคุณประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพค้ำงานกิจกรรมนักเรียนมากกว่านิสิตสาขา มัธยมศึกษา อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตสาขาการศึกษาศาสตร์มัธยมศึกษา ได้ศึกษาวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาครูมากกว่านิสิตสาขา มัธยมศึกษา ดังกล่าวมาแล้ว (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์ 2523 : 31) ทำให้นิสิตสาขาการศึกษาศาสตร์มัธยมศึกษา สามารถปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนได้ดีกว่านิสิตสาขา มัธยมศึกษา และยังอาจเนื่องมาจากการที่นิสิตสาขาการศึกษาศาสตร์มัธยมศึกษา มีโอกาสในการปฏิบัติงานค้ำงานกิจกรรมนักเรียนในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มากกว่านิสิตสาขา มัธยมศึกษาด้วย

อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ รับรู้ว่าคุณสมรรถภาพครูส่วนใหญ่ของนิสิตนิสิตสาขาการศึกษาศาสตร์มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ อย่างไม่สอดคล้องกัน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นสมรรถภาพค้ำงานกิจกรรมนักเรียนของนิสิตสาขาประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ รวมทั้งสมรรถภาพค้ำงานพัฒนาของนิสิตสาขาการศึกษาศาสตร์มัธยมศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าอาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ รับรู้ว่าคุณนิสิตทุกสาขาประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูส่วนใหญ่ค่อนข้างสูง นอกจากนิสิตสาขาประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะซึ่งอาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ รับรู้ว่าคุณนิสิตประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูค้ำงานกิจกรรมนักเรียนปานกลาง และรับรู้ว่าคุณนิสิตสาขาการศึกษาศาสตร์มัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูค้ำงาน

พัฒนาปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากการที่นิสิตสาขาประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ ขาดโอกาสในการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักเรียนเท่าที่ควร เช่นเดียวกับนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ที่ขาดโอกาสในการปฏิบัติงานด้านงานพัฒนา ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และการที่อาจารย์นิเทศก์รับรู้สมรรถภาพครูของนิสิต ส่วนใหญ่ในทุกสาขาอยู่ในระดับมากนั้น เป็นการรับรู้ที่อาจเกินความจริง กวดยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วในข้อ 1

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนรับรู้สมรรถภาพครูส่วนใหญ่ของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ อย่างสอดคล้องกันว่าอยู่ในระดับมาก ยกเว้นสมรรถภาพด้านงานกิจกรรมนักเรียนของนิสิตสาขาประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนรับรู้ว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่ค่อนข้างสูง นอกจากนิสิตสาขาประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนรับรู้ว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านงานกิจกรรมนักเรียนปานกลาง อาจเนื่องจากนิสิตสาขาเหล่านี้ขาดโอกาสในการปฏิบัติงานด้านงานกิจกรรมนักเรียนเท่าที่ควร ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเช่นกัน หรืออาจเนื่องจากการที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนรับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตทุกสาขาส่วนใหญ่ค่อนข้างสูง กวดยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วในข้อ 1

4. คะแนนการรับรู้สมรรถภาพครูส่วนใหญ่ของนิสิต ส่วนใหญ่ในทุกสาขา ไม่มีความสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นอกจากสมรรถภาพครูของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ในสมรรถภาพด้านงานพัฒนา สมรรถภาพด้านงานอื่น ๆ และสมรรถภาพครูโดยรวม แสดงว่าการรับรู้ว่าการประเมินสมรรถภาพครูของนิสิตส่วนใหญ่ไม่สามารถบ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ นอกจากสมรรถภาพครูของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ในสมรรถภาพด้านงานพัฒนา สมรรถภาพด้านงานอื่น ๆ และสมรรถภาพครูโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อะเอียค บุญเกิด (2513 : 78) ที่กล่าวมาที่พบว่า นักศึกษาที่มีผลการฝึกประสบการณ์

วิชาชีพต่างกัน มีลักษณะของครูหรือสมรรถภาพครูไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากนิสิตเองไม่สามารถรับรู้สมรรถภาพครูของตนเองได้ตามความเป็นจริง จากความจำ ความลำบากใจ ที่นิสิตได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทำให้นิสิตมองภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในทางค่อนข้างลบ หรืออาจเนื่องจากการที่นิสิตคาดหวังสมรรถภาพครูในระดับสูง และอาจเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นคะแนนที่ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตได้ตรงตามความจริงด้วย ซึ่งคะแนนที่ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนี้ ประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน โคนมีน้ำหนักในการประเมินเท่ากัน ผลการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตอาจได้ ระดับดีเยี่ยม ขณะที่นิสิตเองอาจรับรู้ว่าคุณมีสมรรถภาพครูอยู่ในระดับปานกลาง ผลที่เกิดขึ้นจากการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตที่ไม่ตรงตามความเป็นจริงนี้ อาจทำให้นิสิตขาดความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อวิชาชีพครู ต่อสถาบันที่ตนศึกษาวิชาชีพครู ต่อสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ต่ออาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และต่ออาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน อันเป็นผลทำให้นิสิตขาดความเชื่อมั่นในการออกไปประกอบอาชีพครู หลังจากทีมนิสิตจบการศึกษาไปแล้วในที่สุดด้วย

อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะรับรู้ว่าคุณคะแนนสมรรถภาพครูส่วนใหญ่ของนิสิตส่วนใหญ่ในทุกสาขามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นอกจากสมรรถภาพครูในแต่ละท่าน และโดยส่วนรวมของนิสิตสามัธยมศึกษา สมรรถภาพครูของนิสิตรวมทุกสาขาในสมรรถภาพคํานงานพัฒนา สมรรถภาพคํานงานอื่น ๆ และสมรรถภาพครู โดยส่วนรวม สมรรถภาพครูของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ในสมรรถภาพคํานงานกิจกรรมนักเรียน สมรรถภาพคํานงานอื่น ๆ และสมรรถภาพครู โดยส่วนรวม สมรรถภาพครูของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ ในสมรรถภาพคํานงานพัฒนาและสมรรถภาพคํานงานอื่น ๆ แสดงว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะรับรู้ว่าคุณคะแนนสมรรถภาพครูส่วนใหญ่ของนิสิตอาจไม่ถึงถึงผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงงานวิจัยของละเอียก บุญเกิด (2513 :

ต่างกัน มีลักษณะครูหรือสมรรถภาพครูไม่ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์
 นี้เทศกฝ่ายคณะส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 ส่วนใหญ่ถึง 11 ปีหรือมากกว่า และอาจารย์นี้เทศกฝ่ายคณะนั้นได้มีความใกล้ชิด
 กับนิสิตมาเป็นเวลานานถึง 4 ปีเป็นส่วนใหญ่ และใกล้ชิดวิชาต่าง ๆ แก่นิสิตใน
 ระหว่างที่นิสิตศึกษาอยู่ที่คณะครุศาสตร์ แม้ว่าขณะที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 หรือหลังจากที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นี้เทศกฝ่ายคณะให้ความ
 ใกล้ชิดกับนิสิตค่อนข้างน้อยก็ตาม และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 เป็นคะแนนที่ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตได้ตรงตามความเป็น
 จริงด้วย หรืออาจเนื่องมาจากการที่อาจารย์นี้เทศกฝ่ายคณะรับสมรรถภาพครู
 ของนิสิตไม่ตรงตามความเป็นจริง จากการที่อาจารย์นี้เทศกฝ่ายคณะเข้าใจว่า
 นิสิตสามารถนำเอาความรู้ที่ตนเองถ่ายทอดไปปฏิบัติได้จริง และการไม่เข้าใจ
 ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับนิสิต จากการขาดความใกล้ชิดกับนิสิตเท่าที่ควร ขณะที่นิสิต
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอาจเป็น
 คะแนนที่ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตได้ไม่ตรงตามความจริงด้วย

อาจารย์นี้เทศกฝ่ายโรงเรียนรับรู้ว่าคะแนนสมรรถภาพครูส่วนใหญ่ของ
 นิสิตส่วนใหญ่ในทุกสาขาไม่มีความสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์
 วิชาชีพ นอกจากบุคลิกภาพค่านิยมของครูของนิสิตสาขามัธยมศึกษา
 สมรรถภาพครูของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ . ในบุคลิกภาพค่านิยม
 ของครูและสมรรถภาพค่านางานสอน แสดงว่า อาจารย์นี้เทศกฝ่ายโรงเรียน รับรู้
 ว่าคะแนนสมรรถภาพครูส่วนใหญ่ของนิสิตไม่สามารถบ่งชี้ ผลสัมฤทธิ์ในการฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพได้ นอกจากบุคลิกภาพค่านิยมของครูของนิสิตสาขา
 มัธยมศึกษา สมรรถภาพครูของนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ ในบุคลิกภาพ
 ค่านิยมของครูและสมรรถภาพค่านางานสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 ละเอียด บุญเกิด (2513 : 73) ก็กล่าวมาที่พบว่า นักศึกษาที่มีผลการฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพต่างกัน มีลักษณะครูหรือสมรรถภาพครูไม่ต่างกัน ทั้งนี้เนื่อง

จากการที่อาจารย์นิเทศน์ฝ่ายโรงเรียนได้มีความใกล้ชิดกับนิสิตเพียงช่วงระยะเวลาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอที่จะทำให้อาจารย์นิเทศน์ฝ่ายโรงเรียนรู้จักนิสิตอย่างเพียงพอโดยเฉพาะสมรรถภาพครูของนิสิต อีกอย่างหนึ่ง ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอาจเป็นคะแนนที่ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตได้ตรงตามความจริงด้วย หรืออาจเนื่องจากการที่อาจารย์นิเทศน์ฝ่ายโรงเรียนรับรู้สมรรถภาพของครูนิสิตไม่ตรงกับความเป็นจริง จากการขาดการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนิสิตในระหว่างที่นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพดังกล่าวมา และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอาจเป็นคะแนนที่ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตได้ตรงตามความเป็นจริงด้วย

5. จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างนิสิต อาจารย์นิเทศน์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศน์ฝ่ายโรงเรียนไม่สามารถระบุระดับสมรรถภาพค่านิยมพัฒนาของนิสิตได้เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตขาดโอกาสในการปฏิบัติงาน คำนึงขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพและขาดโอกาสในการศึกษาทดลองปฏิบัติงานขณะที่นิสิตศึกษาอยู่ที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. อย่างไรก็ตามขณะนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เป็นการเสริมสร้างสมรรถภาพครูให้แก่นิสิตก่อนที่นิสิตจะได้ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพเต็มรูป ดังนี้

หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ปรับปรุงรูปแบบการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างมีระบบโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ตอนที่ 1 จัดให้นิสิตปีที่ 1 ได้ศึกษาดูงานและทำความเข้าใจกับระบบการศึกษา ตอนที่ 2 จัดให้นิสิตปีที่ 2 และปีที่ 3 ได้เข้าไปสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนและได้ฝึกงานต่างๆของครูในฐานะผู้ช่วยครู หรือได้ฝึกงานบุคลากรทางการศึกษาในชั้นต้น ตอนที่ 3 จัดให้นิสิตปีที่ 4 ได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสัมมนาการศึกษา การปรับปรุงรูปแบบการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้นจะทำให้ให้นิสิตทุกสาขาวิชาได้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพที่ครูมากขึ้นและจะทำให้ให้นิสิตสามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นอย่างดี (สุวัฒนา สุวรรณเชตนิคม

2527 : 38-51) การนำรูปแบบการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างมีระบบ ดังกล่าวนี้นี้จะได้มีการเริ่มใช้ปฏิบัติในภาคการศึกษาแรก ปีการศึกษา 2529

นอกจากนี้ทางภาควิชาประถมศึกษาได้จัดโครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตโดยให้นิสิตที่กลับมาจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพใหม่ ๆ ได้มาสาธิตการสอนที่เด่น เสนอการจัดทำอุปกรณ์ ตลอดจนเสนอเทคนิคในการสอนให้แก่นิสิตรุ่นน้อง

ทางภาควิชามัธยมศึกษาบางส่วนก็ได้มีการตื่นตัวในการเพิ่มประสบการณ์ให้แก่นิสิตมากขึ้นและลดค่าหน่วยกิตเนื้อหาวิชาลงบ้าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มีดังนี้

1.1 การจัดจำนวนหน่วยกิตในวิชาที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถภาพครูของนิสิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษา รับผิดชอบสมรรถภาพครูของตนเองมากกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตในสาขาการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษาได้ศึกษาวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาครูมากกว่านิสิตในสาขามัธยมศึกษาและการสอนวิชาเฉพาะ ทำนองเดียวกันจากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษารับรู้ว่ามีสมรรถภาพค่านางานสอนมากกว่านิสิตสาขามัธยมศึกษา และที่พบว่านิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัยรับรู้ว่ามีสมรรถภาพค่านางานกิจกรรมนักเรียนมากกว่านิสิตสาขาวิชามัธยมศึกษา นั่นก็อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังกล่าวมา ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยควรเน้นความสำคัญของวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาครูให้มากขึ้นด้วยการเพิ่มจำนวนหน่วยกิตใน 2 หมวดวิชานี้ให้มากขึ้นตามความเหมาะสม ซึ่งวิชาในหมวดวิชา

การศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาครูนี้จะเป็นวิชาการฐานที่จะทำให้บัณฑิตสามารถพัฒนาสมรรถภาพครูของตนต่อไปได้ อันจะทำให้สามารถผลิตบัณฑิตครูที่มีคุณภาพต่อไป

1.2 การจัดงานค่านงานพัฒนาสอคแทรกในระบบการจ้คการเรยยนการสอณ

จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตและอาจารย์นิเทศฝ่ายคณะรับรู้ว่านิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัยมีสมรรถภาพค่านงานพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มตัวอย่างนิสิต อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียนไม่สามารถระบุระดับสมรรถภาพค่านงานพัฒนาของนิสิตได้เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตขาดโอกาสในการฝึกปฏิบัติงานค่านงานพัฒนาทั้งในระบบการเรียนการสอนและในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการจัดให้นิสิตมีโอกาสได้ฝึกงานค่านงานพัฒนา เช่น งานพัฒนาคน งานพัฒนาชุมชน ฯลฯ ด้วยการจัดงานพัฒนาค่างลวาสอคแทรกในระบบการเรยยนการสอณในหลักสอครครุศาสตร์บัณฑิต

1.3 การจ้คสอนวิชาการว้คและประเมยนผลการเรยยน

จากผลการวิจัยพบว่านิสิตรับรู้ว่าตนเองสามารถประเมยนผลโดยใช่เครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงสูงอยู่ในระดับปานกลาง (ภาคผนวก ก) แสดงว่านิสิตยังไม่สามารถนำเอาวิชาการว้คและประเมยนผลการเรยยนไปใช้ได้ย่างค้เหมาะที่ควร ซึ่งสาเหตุนั้นอาจเนื่องมาจากการจ้ควิชานี้ให้แก่ นิสิต ทั้งแต่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 โดยที่นิสิตขาดประสบการณ์ในการสอนจริงขณะที่เรยยนวิชานี้ ทำให้ นิสิตขาดทักษะในการนำวิชาการว้คและประเมยนผลการเรยยนไปใช้ได้ เมอด้ถึงเวลาที่ นิสิตออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีการปรับปรุงการจ้คการเรียนการสอนในการจ้ควิชาการว้คและประเมยนผลให้กับนิสิต โดยควรจ้คให้แก่ นิสิตขณะที่ นิสิตศึกษาอยู่ในปีที่ 3 และควรเพิ่มโอกาสในการปฏิบัติงานทดลองสอน ทดลองออกข้อสอบจริง ๆ ให้แก่ นิสิตด้วย เพื่อให้ นิสิตได้พัฒนาทักษะในการนำวิชานี้ไปปฏิบัติได้เป็นย่างค้

1.4 การเพิ่มประสบการณ์ในวิชาที่เออ้คต่อการพัฒนาสมรรถภาพครูของนิสิต

จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตรับรู้สมรรถภาพครูของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ถึงแม้ว่านิสิตจะได้เรียนวิชาที่เกี่ยวกับการศึกษามาแล้ว เช่น ปรุมนิเทศการศึกษา จิตวิทยาพื้นฐานการศึกษา และจิตวิทยาสำหรับครู สาเหตุหนึ่งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตขาดประสบการณ์จริงเท่าที่ควร ในการศึกษาวิชาเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการจัดการศึกษาทฤษฎี และเพิ่มประสบการณ์จริงให้แก่ นิสิตตามสมควร ตลอดจนควรมีการติดตามและประเมินผลในการจัดการศึกษาทฤษฎี และเพิ่มประสบการณ์จริงมาใช้ในการปรับปรุงการจัดในครั้งต่อไปด้วย เพื่อที่จะทำให้นิสิตสามารถนำเอาสิ่งที่ได้รับจากการเรียนวิชานี้ไปผสมผสานกับประสบการณ์ที่ได้รับ ทำให้เกิดสมรรถภาพครูในตัวนิสิต

1.5 การจัดแบ่งกลุ่มย่อยในวิชาที่เชื่อก่อการพัฒนาสมรรถภาพครูของนิสิต

จากผลการวิจัยที่พบว่า นิสิตรับรู้สมรรถภาพครูของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง เป็นส่วนใหญ่ ทั้ง ๆ ที่นิสิตได้เรียนวิชาที่เกี่ยวกับการศึกษามาแล้ว คือ ปรุมนิเทศการศึกษา จิตวิทยาพื้นฐานการศึกษา และจิตวิทยาสำหรับครูนั้น ข้อสังเกตประการหนึ่ง คือ การจัดกลุ่มให้นิสิตศึกษาในวิชาเหล่านี้เป็นการจัดกลุ่มขนาดใหญ่มาก ประมาณกลุ่มละ 100-200 คน การจัดกลุ่มใหญ่มากนี้อาจเป็นผลทำให้นิสิตไม่ได้รับสิ่งที่ศึกษาในวิชาเหล่านี้เท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการจัดแบ่งกลุ่มให้นิสิตศึกษาในวิชาเหล่านี้ให้มีขนาดเล็กลง เช่น กลุ่มละไม่เกิน 50 คน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการให้มากขึ้น

1.6 การฝึกนิสิตในการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาเพื่อใช้ในการสอน

จากผลการวิจัยที่พบว่า นิสิตรับรู้สมรรถภาพครูของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากนิสิตขาดความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาเพื่อใช้ในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้ควรมีการจัดการเรียนการสอน ที่มีการฝึกทักษะในการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาเพื่อใช้ในการสอน นิสิตจะสามารถพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อนที่จะออกไปประสบการณ์วิชาชีพครู และสามารถนำทักษะนี้ไปใช้ได้อย่างดี เมื่อออกไปประสบการณ์วิชาชีพครู

1.7 การเพิ่มประสมการณ์ในงานสอนในวิชาพฤกษศาสตร์การสอน จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตรับรู้ว่าคุณภาพครูของตนเองอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะสมรรถภาพค้ำงานสอน ทั้ง ๆ ที่นิสิตได้ผ่านการศึกษาวชาพฤกษศาสตร์การสอนมาแล้ว สาเหตุหนึ่งอาจเนื่องมาจากการจัดประสมการณ์เกี่ยวกับงานสอน งานเตรียมอุปกรณ์การสอน และการบริหารชั้นเรียนให้แก่ นิสิตน้อยไป จึงทำให้นิสิตไม่สามารถนำเอาวิชาพฤกษศาสตร์การสอนที่เรียนมาไปปฏิบัติได้อย่างดีเท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีการจัดประสมการณ์ในค้ำดังกล่าวให้กับนิสิตมากขึ้น เพื่อ นิสิตจะได้ศึกษาทักษะในการสอนและสมรรถภาพในการเป็นครูได้อย่างดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตในการฝึกประสมการณ์วิชาชีพครู และจะทำให้ไค้บัณฑิตครูที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการจัดการฝึกประสมการณ์วิชาชีพครู

2.1 การจัดรูปแบบการฝึกประสมการณ์วิชาชีพครู

จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตรับรู้ว่าคุณภาพครูของตนเองส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน รับรู้ว่าคุณภาพครูของนิสิตอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ นิสิตเหล่านี้ขาดการฝึกฝนการปฏิบัติงานอยู่ในค้ำต่าง ๆ เท่าที่ควรมาก่อน ขาดการทำควมคุ้นเคยกับสภาพสังคมการทำงานในโรงเรียน และอีกอย่างหนึ่งระยะเวลาในการฝึกประสมการณ์วิชาชีพครูเพียง 3 เดือนนั้น น้อยไปสำหรับการฝึกประสมการณ์วิชาชีพครูของนิสิตในการฝึกปฏิบัติงานครูค้ำต่าง ๆ ให้ครบถ้วนไค้ได้อย่างดี ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการแบ่งชั้นตอนในการจัดการฝึกประสมการณ์วิชาชีพครูเป็นรูปแบบที่ชัดเจน เพื่อให้ นิสิตไค้มีโอกาสฝึกงานครูจากน้อยไปมาก จากงานที่ง่ายไปสู่งานที่ซับซ้อน เพื่อให้ นิสิตไค้ทำความคุ้นเคยกับระบบการเรียนการสอน การทำงานของสภาพสังคมในโรงเรียน โดยแบ่งชั้นตอนในการฝึกประสมการณ์วิชาชีพครูออกเป็น 3 ชั้นตอน ดังนี้

ชั้นตอนที่ 1 การสังเกต ให้ นิสิตออกไปสังเกตโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ นิสิตไค้ทำความคุ้นเคยกับโรงเรียน นักเรียน และชุมชน จัดให้ นิสิตในชั้นปีที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ช่วยครู เป็นผู้ช่วยครู โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย

1) ไปสังเกตการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครู
สังเกตการบริหารชั้นเรียนและกระบวนการประเมินผล ช่วยครูสร้างอุปกรณ์การเรียน
การสอน จักให้นิสิตในชั้นปีที่ 2

2) ให้นิสิตเป็นผู้ช่วยครูในการปฏิบัติงานครูและฝึกงาน
ครูท่านต่าง ๆ ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน ทดลองใช้วิธีสอนและพัฒนาการสอน
ภายใต้การช่วยเหลือพิเศษของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จักให้นิสิตในชั้นปีที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นช่วงที่นิสิตออกไปฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู โดยปฏิบัติคนเช่นเดียวกับครูคนหนึ่ง ก่อนที่นิสิตจะ ออกฝึก ประสบ -
การณ์วิชาชีพครู ควรมีการ อภิปรายบทเรียนที่นิสิตจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
และควรจักเวลาให้เพียงพอในการปฏิบัติงานครูท่านต่าง ๆ ของนิสิต จักให้นิสิตใน
ชั้นปีที่ 4 โดยเพิ่มระยะเวลาในการจักฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็น 5 หรือ 6 เดือน

ซึ่งในการจักการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละขั้นตอนนั้น ควรจะ
มีรายการสมรรถภาพครูจักไว้อย่างแน่นอนว่ามีที่รายการ การที่นิสิตจะฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูในขั้นตอนที่สูงขึ้น นิสิตจำเป็นต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตาม
รายการสมรรถภาพครูทุกรายการ หรือ 8 ใน 10 รายการ ของสมรรถภาพครูใน
ขั้นตอนที่ต่ำกว่าตามเกณฑ์ที่เหมาะสม การจักคิดว่านิสิตจะผ่านเกณฑ์ใบรายการ
สมรรถภาพครูของแต่ละขั้นตอนนั้น อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะและ อาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
โรงเรียน ควรจะมีการร่วมกันรับผิดชอบในการพิจารณาและตัดสินใจว่า เมื่อใดนิสิต
จะบรรลุการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละขั้นตอนตามรายการสมรรถภาพครูใน
แต่ละระดับ เมื่อนิสิตได้พัฒนาทักษะและบรรลุตามรายการสมรรถภาพครูในแต่ละ
ขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว ทั้งนิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
โรงเรียน ควรจะมีการประชุมร่วมกัน เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหา ข้อข้องใจ
การพัฒนาทักษะตามรายการสมรรถภาพครูนั้น เมื่อการประชุมทั้ง 3 ฝ่าย มีความ
คิดเห็นร่วมกันและวินิจฉัยว่านิสิตได้บรรลุสมรรถภาพครูเป็นที่พึงพอใจ ทั้ง 3 ฝ่าย
ควรได้เซ็นชื่อร่วมกันเพื่อเป็นการยืนยันว่า นิสิตได้พัฒนาสมรรถภาพครูและบรรลุขั้นตอน
นั้น ๆ แล้ว เพื่อเตรียมการให้นิสิตได้เริ่มเตรียมตัวที่จะเข้าสู่การพัฒนาสมรรถภาพครู

ในชั้นตอนที่สูงขึ้นต่อไป

ถ้านิสิตไม่สามารถพัฒนาสมรรถภาพครู ให้บรรลุได้ควยติดตามระดับชั้นตอนให้ครบทั้ง 3 ระดับ ในช่วงเวลาที่กำหนดในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรจะต้องมีการประชุมร่วมกันระหว่างนิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และหัวหน้าหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อพิจารณาและวินิจฉัยดูความเหมาะสมที่จะฝึกเวลาให้นิสิตได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากขึ้น หรือจะให้คำแนะนำแก่นิสิตในการพิจารณาตนเองว่า ควรจะเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่นที่ตัวเองเชื่อว่า จะมีความสามารถที่จะนำไปประกอบอาชีพในอนาคต

นอกจากนี้ยังควรให้นิสิตได้ทำ Self Report เพื่อรายงานบันทึกประสบการณ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตทุกสัปดาห์ ในการพัฒนาตนเองของนิสิตขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่า นิสิตได้มีการทำอะไร มีความมั่นใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแค่ไหน นิสิตประสบกับสิ่งที่ดี สิ่งที่น่าประทับใจอะไรบ้าง หรือพบกับสิ่งที่เป็นปัญหาอะไรบ้าง มีความดีในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ บ่อยครั้งเพียงไร Self Report นี้จะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ในการแก้ไข้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนิสิตขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างทันที่

และควรมีการจัดตั้ง Clinic Center เป็นศูนย์สำหรับช่วยแก้ปัญหา และให้คำปรึกษาแก่นิสิตได้ตลอดเวลาในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นอกเหนือจากการช่วยเหลือนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ ศูนย์นี้จะช่วยนิสิตได้อย่างมาก ในกรณีที่อาจารย์นิเทศก์นิเทศนิสิตน้อยครั้ง และนิสิตเกิดปัญหาขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อันจะหาให้นิสิตประสบความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากขึ้น

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตรับรู้ว่าคุณลักษณะด้านคุณธรรมของครูของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่นิสิตรับรู้สมรรถภาพครูในค่านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการสังเกตคุณลักษณะด้านคุณธรรมของนิสิตในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่า มีอยู่ในระดับมากจริงหรือไม่ เพื่อนำผลจากการสังเกตนี้ไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อไป

2.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า นิสิตที่รับรู้สมรรถภาพครูส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง นี้อาจเนื่องมาจากนิสิตบางส่วนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เต็มที่ เนื่องจากนิสิตดังกล่าวนี้มีการละทิ้งการเรียนบางวิชาที่คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรคัดเลือกเฉพาะนิสิตที่ศึกษาวิชาที่คณะครูศาสตร์ครบแล้วออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยไม่ต้องกลับมาเรียนที่คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนิสิตจะได้สามารถพัฒนาสมรรถภาพครู ในช่วงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เต็มที่

2.4 จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว พบว่า นิสิตและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ ระบุว่านิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย มีสมรรถภาพครูดำเนินงานพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มตัวอย่างนิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ส่วนใหญ่ไม่สามารถระบุระดับสมรรถภาพดำเนินงานพัฒนาของนิสิตได้ อันอาจเนื่องมาจากการที่นิสิตขาดโอกาสในการปฏิบัติงานดำเนินงานพัฒนา ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีการจัดให้นิสิตได้มีโอกาสฝึกงานดำเนินงานพัฒนาในแต่ละขั้นตอนของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพดังกล่าวมาในข้อเสนอแนะข้อ 2.1 และควร เน้นการ เปิดโอกาสให้นิสิตได้ปฏิบัติงานดำเนินงานพัฒนาของสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วย

2.5 จากผลการวิจัย พบว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ต่างก็ระบุว่านิสิตมีสมรรถภาพครูอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่นิสิตเองรับรู้สมรรถภาพครูของตนอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจมีสาเหตุมาจากการที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน รับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนิสิต เพราะทั้งอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ขาดการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับนิสิต ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ทำให้นิสิตเกิดความไม่สบายใจในการปรับสภาพการปรับตัวในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในระยะเวลาที่สั้น ในขณะที่ตัวนิสิตไม่มีความพร้อมสำหรับการปรับตัวดังกล่าวนี้ ทำให้อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน รับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตสูงกว่าความเป็นจริง

ผู้วิจัยจึงเสนอให้อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน ได้มีการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นกับนิสิตขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นช่วง ๆ ตามความเหมาะสม และควรได้มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในทันที

จากการที่อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ รับรู้สมรรถภาพครูของนิสิตอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ อาจเนื่องมาจากการที่อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะได้นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต โดยแจ้งให้นิสิตทราบล่วงหน้า อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะจึงพบเห็นนิสิตในสภาพที่มีการเตรียมตัวพร้อมที่ดีกว่าสภาพปกติสำหรับการนิเทศนี้

ทั้งกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้ควรมีการศึกษารูปแบบในการนิเทศที่เหมาะสมระหว่างอาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน โดยไม่มีการแจ้งให้นิสิตได้ทราบล่วงหน้าว่าจะมีการนิเทศ ดังที่กระทำกันมา เพื่อให้อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะได้นิเทศนิสิตในสภาพที่เป็นจริงขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากการที่อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน ต่างก็รับรู้ ว่า นิสิตมีสมรรถภาพครูอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่นิสิตเองรับรู้สมรรถภาพครูของตนอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ อาจเนื่องมาจากการที่อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายในการนิเทศ และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างดีพอ ทำให้อาจารย์นิเทศฝ่ายคณะให้ความสำคัญต่อการนิเทศแตกต่างกัน และนิเทศนิสิตโดยมีความถี่ในการนิเทศต่างกัน อาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียนนั้นก็นิเทศนิสิตต่างกันไปตามความเข้าใจในการนิเทศของตน อันมีผลทำให้ นิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามการนิเทศที่แตกต่างกันดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการวัดการสัมมนาเกี่ยวกับความเข้าใจในนโยบายและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างอาจารย์นิเทศฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียน และอาจารย์จากหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก่อนที่จะมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต

2.6 จากผลการวิจัยพบว่าอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะบริหารสมรรถภาพครูของนิสิตอย่างไม่สอดคล้องกัน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะให้ความใกล้ชิดกับนิสิตในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูน้อยไป ผู้วิจัยจึงเสนอให้อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะให้ความใกล้ชิดกับนิสิตในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มากกว่าที่ควร

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพครูของนิสิตต่อไป

3.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถภาพครูของนิสิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการสอนวิชาเฉพาะ ซึ่งเป็นการศึกษาภาพรวมของสมรรถภาพครูของนิสิตในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้การศึกษามองเห็นสมรรถภาพครูของนิสิตแต่ละสาขาวิชาละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการศึกษาเจาะลึกในสมรรถภาพครูของนิสิตในแต่ละสาขาวิชา โดยมีการแยกศึกษารายละเอียดในวิชาเอก เพื่อคว้าววิชาเอกจะมีผลต่อสมรรถภาพครูของนิสิตในแต่ละสาขาวิชาหรือไม่ เพื่อจะได้นำประโยชน์จากการศึกษามาพัฒนาสมรรถภาพครูของนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อันจะทำให้ได้บัณฑิตครูที่มีคุณภาพต่อไป

3.2 การวิจัยครั้งนี้ศึกษากับนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้ผลการวิจัยกว้างขวางสามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อไป ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการทำวิจัยสมรรถภาพครูของนิสิตนักศึกษาที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ ในสถาบันการศึกษาของวิทยาลัยครูและของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

4. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การที่จะนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ควรมุ่งดูถึงความเป็นไปได้ของกลุ่มตัวอย่างตามข้อตกลงเบื้องต้นที่ว่า นิสิต อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน สามารถประเมินสมรรถภาพครูของนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้